

Decizia nr. 13 din 1 august 2024 cu privire la candidatura lui Marcel DIMITRAȘ, candidat la funcția de membru al Colegiului pentru selecția și evaluarea procurorilor din subordinea Consiliului Superior al Procurorilor

I. Introducere

1. Comisia de evaluare a procurorilor („Comisia”) a deliberat în ședință închisă la data de 30 mai 2024 și 1 august 2024. Membrii participanți au fost:

*Nadejda HRIPTIEVSCHI
Cornel LEBEDINSCHI
Christopher LEHMANN
Irmantas MIKELIONIS
Saskia de VRIES*

Virginia MORARU nu a participat la luarea acestei decizii întrucât a fost desemnată membră a Comisiei la 30 mai 2024.

2. Prezenta decizie îl vizează pe Marcel DIMITRAȘ, candidat la funcția de membru al Colegiului pentru selecția și evaluarea procurorilor din subordinea Consiliului Superior al Procurorilor (CSP).
3. În temeiul art. 22 alin. (13) din Legea nr. 252/2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și procurorilor și modificarea unor acte normative (în continuare „Legea nr. 252/2023”), Comisia a evaluat candidatul conform procedurii și criteriilor reglementate de Legea nr. 26/2022 privind unele măsuri aferente selectării candidaților la funcția de membri în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor (în continuare „Legea nr. 26/2022”). În acest sens, Comisia a adoptat „Regulamentul de organizare și funcționare pentru evaluările conform procedurii și criteriilor reglementate prin Legea nr. 26/2022” (în continuare „Regulamentul”) și Regulamentul de evaluare pentru evaluările conform procedurii și criteriilor reglementate prin Legea nr. 26/2022” (în continuare „Regulamentul de evaluare”).
4. Comisia concluzionează, în unanimitate, că candidatul Marcel DIMITRAȘ întrunește criteriile de integritate etică și financiară prevăzute în Legea nr. 26/2022 și, prin urmare, promovează evaluarea.

II. Subiectul evaluării

5. Marcel DIMITRAȘ („candidatul”), a început să activeze în cadrul procuraturii în calitate de ajutor al procurorului în anul 1995. La 1 iulie 1998, candidatul a fost numit în funcția de procuror în cadrul Procuraturii Generale. Ulterior, și-a continuat activitatea de procuror în diferite funcții în cadrul Procuraturii Generale. Începând cu 18 ianuarie 2023 și până în prezent, acesta deține funcția de procuror-șef al Secției judiciar-penale a Procuraturii Generale.

III. Criteriile de evaluare

6. Evaluarea integrității candidaților de către Comisie constă în verificarea integrității etice și financiare a acestora (art. 8 alin. (1) din Legea nr. 26/2022).
7. Conform art. 8 alin. (2) din Legea nr. 26/2022, se consideră că un candidat corespunde criteriului de integritate etică dacă:
 - a) nu a încălcat grav regulile de etică și conduită profesională a judecătorilor, a procurorilor sau, după caz, a altor profesii, precum și nu a admis, în activitatea sa, acțiuni sau inacțiuni reprobabile, care ar fi inexplicabile din punctul de vedere al unui profesionist în domeniul dreptului și al unui observator imparțial;
 - b) în privința acestuia nu există suspiciuni rezonabile privind comiterea actelor de corupție, actelor conexe actelor de corupție sau faptelor coruptibile în sensul Legii integrității nr. 82/2017;
 - c) nu a încălcat regimul juridic al declarării averii și intereselor personale, al conflictelor de interese, al incompatibilităților, al restricțiilor și/sau al limitărilor.
8. Conform art. 8 alin. (4) din Legea nr. 26/2022, se consideră că un candidat corespunde criteriului de integritate financiară dacă:
 - a) averea candidatului a fost declarată în modul stabilit de legislație;
 - b) Comisia constată că averea dobândită de către candidat în ultimii 15 ani corespunde veniturilor declarate.
9. Conform art. 8 alin. (5) din Legea nr. 26/2022, pentru evaluarea integrității financiare a candidatului, Comisia verifică:
 - a) respectarea de către candidat a regimului fiscal în partea ce ține de achitarea impozitelor la folosirea mijloacelor și veniturilor rezultate din proprietatea deținută, precum și a veniturilor impozabile, și în partea ce ține de achitarea drepturilor de import și drepturilor de export;
 - b) respectarea de către candidat a regimului juridic al declarării averii și intereselor personale;
 - c) modul de dobândire a bunurilor aflate în proprietatea sau posesia candidatului ori a persoanelor specificate la art. 2 alin. (2), precum și cheltuielile legate de întreținerea acestor bunuri;
 - d) sursele de venit ale candidatului și, după caz, ale persoanelor specificate la art. 2 alin. (2);
 - e) dacă există sau nu contracte de împrumut, credit, leasing, asigurare sau alte contracte care pot asigura beneficii de ordin financiar, în care candidatul, persoana specificată la art. 2 alin. (2) sau persoana juridică în care aceștia au calitatea de beneficiari efectivi este parte contractantă;

- f) dacă există sau nu donații în care candidatul sau persoana specificată la art. 2 alin. (2) are statut de donatar sau de donator,
- g) alte aspecte relevante pentru clarificarea originii averii candidatului și pentru justificarea acesteia.
10. Art. 2 alin. (2) din Legea nr. 26/2022 prevede că evaluarea candidaților include o verificare a averii persoanelor apropiate ale candidaților, astfel cum sunt definite în Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, precum și a persoanelor prevăzute la art. 33 alin. (4) și (5) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate.
11. În aprecierea criteriilor aferente integrității etice și integrității financiare și în luarea deciziilor cu privire la acestea, Comisia nu depinde de constatările altor organe cu competențe în domeniul respectiv (art. 8 alin. (6) din Legea nr. 26/2022). Comisia apreciază materialele acumulate cu privire la candidați după intima sa convingere, formată în urma cercetării multiaspectuale, complete și obiective a informației. Niciunul dintre materialele prezentate nu are o forță probantă prestabilită fără aprecierea lui de către Comisie (art. 10 alin. (9) din Legea nr. 26/2022).
12. Conform art. 13 alin. (5) din Legea nr. 26/2022, se consideră că un candidat nu întrunește criteriile de integritate dacă s-a constatat existența unor dubii serioase privind conformitatea candidatului cu cerințele menționate mai sus, care nu au fost înlăturate de către persoana evaluată.
13. Referitor la standardul „dubii serioase” în temeiul Legii nr. 26/2022, Curtea Constituțională a reținut că definirea standardelor de probă implică în mod inevitabil utilizarea unor texte flexibile. În acest caz, standardul de probă stabilit de legislator urmărește să ghideze Comisia de evaluare la aprecierea rezultatelor evaluării. De asemenea, Comisia este obligată să emită o decizie motivată, care trebuie să cuprindă faptele relevante, motivele și concluzia Comisiei cu privire la promovarea sau nepromovarea evaluării de către candidat. Mai mult, Legea îi permite candidatului să pună în discuție existența unor dubii serioase cu privire la respectarea de către acesta a criteriilor de integritate etică și financiară în fața completului special al Curții Supreme de Justiție. (Decizia nr. 42 din 6 aprilie 2023, punctele 134, 135).
14. În acest context, Comisia de la Veneția a subliniat că într-un sistem de control prealabil al integrității, decizia de a nu recruta un candidat poate fi justificată în cazul unei simple îndoieli pe baza unei evaluări a riscurilor. Totuși, decizia de nepromovare a evaluării unui candidat trebuie legată de un indiciu de ilegalitate, cum ar fi averea inexplicabilă, chiar dacă nu se poate dovedi dincolo de orice îndoială că această avere provine din surse ilegale (a se vedea Opinia nr. 1064/2021 din 20 iunie 2022, CDL-AD(2022)011, §§ 9-10).
15. Inversarea sarcinii probei către candidat, odată ce organul de evaluare a identificat probleme de integritate, a fost considerată admisibilă de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului, chiar și în verificarea integrității judecătorilor în exercițiu care își pot pierde funcțiile sau pot fi sancționați în alt mod ca consecință a evaluării. În cauza *Xhoxhaj contra Albaniei*, nr. 15227/19, §352, 31 mai 2021, Curtea a afirmat că „nu este per se arbitrar, în sensul aspectului „civil” conform articolului 6 § 1 din Convenție, ca sarcina

probei să revină reclamantului în procedura de verificare a integrității după ce CIC [Comisia Independentă de Calificare] a pus la dispoziție constatările preliminare rezultate în urma încheierii anchetei și a dat acces la probele din dosarul cauzei.”

IV. Procedura de evaluare

16. Candidatul s-a aflat pe lista candidaților prezentată Comisiei la data de 15 decembrie 2023 de către CSP, în temeiul art. 9 alin. (1) din Legea nr. 26/2022, pentru evaluare la funcția de membru al Colegiului pentru selecția și evaluarea procurorilor din subordinea CSP.
17. La 22 decembrie 2023, Comisia a notificat candidatul cu privire la inițierea evaluării și a solicitat ca acesta să completeze și să prezinte declarația de avere și interese personale pentru ultimii cinci ani (în continuare „declarația pentru ultimii cinci ani”), care include lista persoanelor apropiate din sistemul judecătoresc, al procuraturii și din serviciul public, precum și un chestionar privind integritatea etică, în termen de șapte zile, în conformitate cu art. 9 alin. (2) din Legea nr. 26/2022. Candidatul a returnat declarația pentru ultimii cinci ani completată și chestionarul cu privire la integritatea etică în termenul stabilit, la 28 decembrie 2023.
18. În cadrul evaluării integrității etice și financiare a candidaților, Comisia a obținut informații din numeroase surse. Sursele au inclus, în general, Autoritatea Națională de Integritate, Serviciul Fiscal de Stat, Inspectoratul General al Poliției de Frontieră, bănci, instituții financiare, instituții publice, surse deschise precum rețelele de socializare și reportajele jurnalistice de investigație și rapoartele membrilor societății civile. Nu toate sursele au furnizat informații referitoare la fiecare candidat și nu toate informațiile furnizate de surse cu privire la un candidat au fost pertinente pentru evaluarea Comisiei. Toate informațiile primite au fost verificate minuțios din punctul de vedere al corectitudinii și al relevanței.
19. În măsura în care au fost depistate probleme din declarația pentru ultimii cinci ani a candidatului, din chestionarul privind integritatea etică și din informațiile colectate, aceste probleme au fost abordate în întrebări scrise adresate candidatului.
20. La 28 martie 2024, 19 aprilie 2024 și 26 aprilie 2024, Comisia i-a solicitat candidatului să prezinte informații suplimentare pentru a clarifica anumite aspecte. Candidatul a furnizat răspunsuri și documente în termenele stabilite.
21. La 22 mai 2024 Comisia a notificat candidatul că a identificat anumite aspecte, referitor la care există dubii cu privire la respectarea criteriilor de integritate etică și l-a invitat să participe la o audiere publică, în temeiul art. 12 alin. (1) din Legea nr. 26/2022. Candidatul a fost informat că poate solicita acces la materialele evaluării.
22. În urma cererii candidatului, la 28 mai 2024 i s-a acordat acces la materialele evaluării conform art. 12 alin. (4) lit. c) din Legea nr. 26/2022.
23. La 30 mai 2024, candidatul a participat la o audiere publică în fața Comisiei.
24. În cadrul audierii, candidatul a reafirmat corectitudinea răspunsurilor sale din chestionarul privind integritatea etică, pe care l-a prezentat la 28

decembrie 2023, și a declarat că nu avea rectificări sau completări la răspunsurile pe care le-a oferit anterior la solicitările de informații ale Comisiei.

25. După audiere, la 31 mai 2024, Comisia a solicitat de la candidat informații suplimentare pentru a clarifica anumite aspecte. Candidatul a furnizat răspunsuri și documente în termenele stabilite.

V. Analiza

26. În această secțiune sunt analizate faptele relevante și motivele care stau la baza deciziei Comisiei.
27. În baza informațiilor pe care le-a colectat, Comisiei a avut dubii și a solicitat clarificări suplimentare din partea candidatului cu privire la următoarea problemă: valoarea diminuată, declarată pentru un automobil Volkswagen Tiguan, achiziționat în 2015.
28. Dubiile se referă la corespunderea candidatului cu criteriul/criteriile de integritate financiară și etică prevăzute la art. 8 alin. (2) și (4) din Legea nr. 26/2022. Soluționarea acestor probleme particulare este relevantă pentru evaluarea integrității etice și financiare a candidatului în contextul mai larg al respectării regimului juridic al declarării averii și a intereselor personale, conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și/sau limitărilor.
29. În declarația sa anuală cu privire la venituri și proprietate pentru anul 2015 (în continuare "declarație anuală"), candidatul a declarat că a achiziționat un automobil Volkswagen Tiguan (anul de fabricație 2010) cu 120.000 MDL (echivalentul a 5.740 EUR conform ratei de schimb mediu din acea perioadă).
30. Conform informațiilor identificate de Comisie pe site-ul www.999.md (o platformă pentru anunțuri de vânzare/cumpărare), valoarea de piață a unui automobil Volkswagen Tiguan, fabricat între 2009 și 2012, a fost estimat între 242.000 MDL - 335.000 MDL (est. 13.000 EUR - 18.000 EUR). Automobile similare sunt afișate pe alte platforme de vânzare la un preț de aproximativ 163.000 MDL - 240.000 MDL (est. 8.500 EUR - 12.500 EUR).
31. Comisia și-a exprimat dubiile sale cu privire la acest preț de achiziție diminuat al automobilului Volkswagen Tiguan declarat de candidat și, prin urmare, are dubii cu privire la respectarea, de către candidat, a regimului juridic al declarării averii și a intereselor personale. De asemenea, Comisia a pus sub semnul întrebării faptul dacă candidatul a indicat prețul real al automobilului în contractul de cumpărare (și în declarația sa anuală) și dacă acest preț nu a fost diminuat în mod intenționat pentru a evita plata impozitelor de către vânzător.
32. În comunicarea scrisă, Comisia i-a solicitat candidatului să prezinte contractul de vânzare-cumpărare din 2015 pentru automobilul Volkswagen Tiguan, să explice sursa mijloacelor financiare pentru respectiva achiziție și să furnizeze documente justificative. În răspunsul său candidatului a menționat că contractul de vânzare-cumpărare pentru automobilul Volkswagen Tiguan a fost reținut la secția de înmatriculare a vehiculelor în dosarul de înmatriculare. Automobilul a fost achiziționat cu economiile făcute în acest scop.

33. Comisia nu a putut obține contractul și alte documente de la Agenția Servicii Publice (în continuare "ASP"), care este responsabilă de înmatricularea vehiculelor, deoarece ASP nu păstrează informații mai vechi de cinci ani. Prin urmare, Comisia nu dispune de o confirmare scrisă a prețului contractual al automobilului vizat.
34. În a doua rundă de întrebări, candidatului i-a fost solicitat să explice diferența dintre valoarea contractuală declarată a automobilului (120.000 MDL) și valoarea medie de piață (242.000 MDL - 335.000 MDL) a automobilelor similare în anul 2015 și să prezinte documente confirmative. Candidatul a explicat că automobilul se vindea în condiții de urgență, fapt care a influențat prețul. Prețul a fost unul atractiv și a fost determinat de starea tehnică a automobilului; acesta avea unele defecțiuni la caroserie, suspensie și transmisie. Candidatul a precizat că valoarea de piață a unor automobile similare din perioada 2010 - 2011, în stare bună și cu un parcurs de aproximativ 100.000 de kilometri, era în jur de 9.000 EUR (est. 180.000 MDL); și că defecțiunile tehnice ale automobilului în cauză au determinat prețul mai mic.
35. În timpul audierii, candidatul a oferit explicații suplimentare cu privire la prețul achitat pentru automobil, declarând că acesta fusese cumpărat prin intermediul unei cunoștințe de-ale sale, care se ocupa cu vânzarea automobilelor uzate și a pieselor de schimb. Cunoștința respectivă i-a propus să achiziționeze automobilul cu unele defecțiuni și i-a promis că îl va ajuta să îl repare. Prețul real achitat a fost de 6.000 EUR, care a fost declarat în MDL. Prețul solicitat inițial fusese de 7.000 EUR. Candidatul a declarat că a cheltuit până la 60.000 MDL pentru repararea automobilului. Prețurile reale ale vehiculelor sunt de obicei cu 40% mai mici decât prețurile publicate.
36. După audiere, în comunicarea scrisă, Comisia a solicitat datele de contact ale cunoștinței care ar putea clarifica circumstanțele achiziționării automobilului Volkswagen Tiguan. Candidatul a oferit datele de contact ale cunoștinței sale T.T.
37. În comunicarea scrisă, T.T. a confirmat toate aspectele următoare: automobilul Volkswagen Tiguan avea mai multe defecte, inclusiv supraîncălzirea motorului și o cutie de viteze deteriorată. Era nevoie de mai multe lucrări de reparație cu înlocuirea unor piese, inclusiv înlocuirea unor părți ale sistemului de suspensie. De asemenea, automobilul necesita vopsire. S-a convenit asupra unui preț de 6.000 EUR pentru automobil. Având în vedere starea tehnică a automobilului, prețul a fost unul foarte bun. Prețul de piață al unor automobile similare era atunci în jur de 9.000 - 10.000 EUR, însă depindea de starea tehnică a automobilului, parcurs și alți parametri tehnici. Costurile de reparație au fost de până la 3.000 EUR.
38. Comisia a examinat toate faptele și argumentele prezentate de candidat și a concluzionat că dubiile referitoare la valoarea reală a automobilului și prețul real de achiziție au fost atenuate de către candidat. Comisia a acceptat explicația candidatului cu privire la prețul de achiziție a automobilului, ținând cont de următoarele:
- s-a stabilit că automobilul avea probleme mecanice substanțiale și nu era în stare perfectă;

- automobilul a fost achiziționat prin intermediul unei cunoștințe a candidatului, nu de pe o platformă de vânzare-cumpărare pe internet;
 - T.T. a confirmat prețul declarat și problemele mecanice ale automobilului Volkswagen Tiguan.
39. Suplimentar, Comisia ia notă de explicațiile detaliate și consecvențele ale candidatului, atât în cadrul comunicării scrise, cât și la audiere, dar și cele din declarațiile scrise ale altor persoane (cunoștința T.T. a candidatului), care au explicat faptele prezentate Comisiei.
40. Comisia a confirmat faptul că candidatul dispunea de suficient venit ca să achite suma de 6.000 EUR pentru automobil în anul 2015 și, suplimentar, încă 3.000 EUR pentru repararea acestuia în anul 2016.
41. Având în vedere circumstanțele de mai sus, Comisia nu are dubii serioase (art. 13 alin. (5) din Legea nr. 26/2022) cu privire la conformitatea candidatului cu criteriile de integritate etică și financiară conform art. 8 alin. (2) și (4) din Legea nr. 26/2022 cu referire la declararea prețului de achiziție a automobilului Volkswagen Tiguan, deoarece candidatul a atenuat preocupările Comisiei cu privire la acest aspect.

VI. Decizia

42. În temeiul art. 8 alin. (1), (2) și (4) și art. 13 alin. (5) din Legea nr. 26/2022, Comisia a decis că candidatul întrunește criteriile de integritate etică și financiară și, prin urmare, promovează evaluarea.

VII. Calea de atac și publicarea

43. În temeiul art. 14 alin. (1) din Legea nr. 26/2022, candidatul are dreptul să conteste această decizie în termen de 5 zile de la primirea deciziei motivate. Contestarea se depune la Curtea Supremă de Justiție cu adresa din strada Petru Rareș 18, mun. Chișinău.
44. În temeiul art. 13 alin. (7) din Legea nr. 26/2022, prezenta decizie se expediază candidatului la adresa de e-mail a acestuia și instituției responsabile de organizarea alegerilor sau, după caz, a concursului, care în prezentul caz este CSP. În cazul în care, în termen de 48 de ore de la expedierea deciziei, candidatul nu notifică Comisia despre refuzul său privind publicarea deciziei, aceasta se publică pe pagina web a CSP în formă depersonalizată, cu excepția numelui și prenumelui candidatului, care rămân publice. Comisia va publica, de asemenea, decizia pe pagina sa web, în cazul în care candidatul nu se opune publicării.
45. Această decizie a fost adoptată în unanimitate de către toți membrii participanți ai Comisiei.
46. Decizia a fost întocmită în limba engleză și în limba română.

Semnătura:

Christopher LEHMANN
Președintele
Comisiei de evaluare a procurorilor